

Bijbels perspectief

DE WARE ZIN VAN ONS ZIJN

Studie

VAN GENESIS tot en met OPENBARING

STUDIE 4

Het hoe en wat van de schepping van de mens

INLEIDING

We nemen voor deze studie opnieuw als startpunt **Genesis 1:26** dat zegt: *En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis...*

Zoals we zagen toont dit vers aan waar de oorsprong van ons mensen (per individu) gezocht moet worden. Onze oorsprong ligt in God - 'Elohim' (letterlijk **Goden**). Dit vers benoemt zo de **Drie**-enige God uitdrukkelijk als de schepper: **Laat Ons** (zie vorige studie). Tegelijk vertelt God iets over het *hoe* van dit scheppen: *naar ons beeld, als onze gelijkenis*. Vanaf de schepping van de allereerste mens is - naar Gods voornemen - in elke volgende mens de 'indruk' van de Drie-enige God zichtbaar. Nu al moet worden opgemerkt dat de zondeval, waarbij in één van de komende studies nadrukkelijk zal worden stilgestaan, die oorspronkelijke doelstelling van de Drie-enig God diepgaand heeft verstoord, ja beschadigd. Kijken we naar de actie van God (het scheppen) vanuit het 'intern' overleg zoals blijkt uit het 'Laat Ons'.

Van denken naar maken

Het denken van God loopt altijd uit in handelen. Denken en doen vallen bij Hem samen, zoals zijn spreken altijd uitmondt in actie. Opmerkelijkwijls gebruikt het Hebreeuws, de grondtekst van het Oude Testament, voor het begrip 'woord' dan ook het begrip 'dabar' dat tegelijkertijd 'daad' betekent. Binnen de schepping zal dit laatste duidelijk als feitelijkheid gaan blijken.

De uitwerking van het Drievuldig overleg - het 'Laat Ons' - heeft een heldere neerslag gevonden in het allereerste boek van de Bijbel, het boek Genesis dat dan ook 'wording' betekent. Hoewel we daarin het verslag van de hele schepping lezen, culmineert het in de schepping van de mens. Tussen de regels (verzen) door valt veel op te maken dat aandacht verdient. We concentreren ons evenwel in deze studie hoofdzakelijk op de schepping van de mens. Een zorgvuldig en overdenkend doorlezen van de eerste 31 verzen is geen overbodige luxe. Namens God schrijft Mozes daar:

Genesis

De schepping

1

1 In den beginne schiep God de hemel en de aarde. 2 De aarde nu was woest en ledig, en duisternis lag op de vloed, en de Geest Gods zweefde over de wateren. 3 En God zeide: Er zij licht; en er was licht. 4 En God zag, dat het licht goed was, en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis. 5 En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag. 6 En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren, en dit make scheiding tussen wateren en wateren. 7 En God maakte het uitspansel en Hij scheidde de wateren die onder het uitspansel

waren, van de wateren die boven het uitspansel waren; en het was alzo. 8 En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag. 9 En God zeide: Dat de wateren onder de hemel op één plaats samenvloeien en het droge te voorschijn kome; en het was alzo. 10 En God noemde het droge aarde, en de samengevloede wateren noemde Hij zeeën. En God zag, dat het goed was. 11 En God zeide: Dat de aarde jong groen voortbrenge, zaadgevend gewas, vruchtbomen, die naar hun aard vruchten dragen, welke zaad bevatten, op de aarde; en het was alzo. 12 En de aarde bracht jong groen voort, gewas, dat naar zijn aard zaad geeft, en geboomte, dat naar zijn aard vruchten draagt, welke zaad bevatten. En God zag, dat het goed was. 13 Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag. 14 En God zeide: Dat er lichten zijn aan het uitspansel des hemels om scheiding te maken tussen de dag en de nacht, en dat zij dienen tot aanwijzing zowel van vaste tijden als van dagen en jaren; 15 en dat zij tot lichten zijn aan het uitspansel des hemels om licht te geven op de aarde; en het was alzo. 16 En God maakte de beide grote lichten, het grootste licht tot heerschappij over de dag, en het kleinere licht tot heerschappij over de nacht, benevens de sterren. 17 En God stelde ze aan het uitspansel des hemels om licht te geven op de aarde, 18 en om te heersen over de dag en over de nacht, en om het licht en de duisternis te scheiden. En God zag, dat het goed was. 19 Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag. 20 En God zeide: Dat de wateren wemelen van levende wezens, en dat het gevogelte over de aarde vliege langs het uitspansel des hemels. 21 Toen schiep God de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens, waarvan de wateren wemelen, naar hun aard, en allerlei gevleugeld gevogelte naar zijn aard. En God zag, dat het goed was. 22 En God zegende ze en zeide: Weest vruchtbaar, wordt talrijk en vervult de wateren in de zeeën, en het gevogelte worde talrijk op de aarde. 23 Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag. 24 En God zeide: Dat de aarde voortbrenge levende wezens naar hun aard, vee en kruipend gedierte en wild gedierte naar hun aard; en

het was alzo. 25 En God maakte het wild gedierte naar zijn aard en het vee naar zijn aard en alles wat op de aardbodem kruipt naar zijn aard. En God zag, dat het goed was. 26 En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. 27 En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. 28 En God zegende hen en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en wordt talrijk; vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt. 29 En God zeide: Zie, Ik geef u al het zaaddragend gewas op de gehele aarde en al het geboomte, waaraan zaaddragende vruchten zijn; het zal u tot spijsz dienen. 30 Maar aan al het gedierte der aarde en al het gevogelte des hemels en al wat op de aarde kruipt, waarin leven is, (geef Ik) al het groene kruid tot spijsz; en het was alzo. 31 En God zag alles wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

Voor verder te gaan op het inhoudelijke van dit gedeelte van Genesis een aantal **vragen**:

1. Hoe zou je volgens u de aanvang van dit hoofdstuk moeten uitleggen: 'in den beginne'?
2. Zou het volgens u verschil uitmaken wanneer je het begin van **vers 2** als volgt vanuit het Hebreeuws vertaalt: 'En de aarde *werd* woest en ledig...'?
3. Hebt u enig idee wat de reden/oorzaak van het woest en ledig zijn/worden van de aarde zou kunnen zijn geweest?
4. Past het 'woest en ledig' en het spreken over 'duisternis' in het vervolg van vers 2 bij God?
5. Wat vindt u meer spreken ten aanzien van het slot van **vers 2** 'en de Geest Gods *zweefde* over de wateren' of 'en de Geest Gods *broedde* over de wateren'? Kunt u uw voorkeur toelichten?
6. Hoe moet je **vers 3** en **vers 14-18** volgens u met elkaar rijmen of in harmonie brengen?
7. Wat maakt voor ons een dag tot een dag?
8. Kun je dan het begrip dag gebruikt tot **vers 14** wel dag noemen?
9. Kunt u aangeven wat al de zes dagen tot dag maakte?
10. Waarin ligt volgens u het grote verschil tussen de schepping van de mens en de rest van de schepping?

Wanneer u met de rechtermuisknop klikt op de afbeelding, kunt u een bijzondere youtube presentatie bekijken en beluisteren.

Iets over het hoe en wat van de schepping...

Het 'in den beginne' in **vers 1** is te duiden als het 'moment' waarop de Drie-enig God vanuit het gevoerde 'interne' overleg de geuite gedachte 'laat Ons mensen maken...' omzet in de daad. Het is daarbij moeilijk, zo niet onmogelijk om het 'in den beginne' in een tijdsbegrip te vatten zoals wij daarmee nu vertrouwd zijn. Immers, wat is - zeker op *dat* moment - tijd (vergelijk de hiervoor weergegeven vragen 6-8), en wanneer wij dit begrip willen duiden vanuit wat wij nu weten over tijd, is het moeilijk dit weten op het 'in den beginne' toe te passen omdat het een 'punt' is die te plaatsen valt in 'de eeuwigheid'. En wat is eeuwigheid. Is niet daarop van toepassing *één dag bij de Here is als duizend jaar en duizend jaar als één dag* (**2 Petr. 3:8**)? Het 'in den beginne' zou in tekening als volgt kunnen worden weergegeven:

Uitgaande van het Woord van God moet gesteld worden dat God er *voor alle tijden* is geweest - Hij is er dus *a l t i j d* geweest en we dienen daarbij te beseffen dat de 'tijden in Zijn hand [zijn]' (Vgl. **ps. 31:16**). Denk ook aan de belijdenis van Nicea-Constantinopel die met betrekking tot de Zoon van God spreekt over 'voor alle tijden geboren uit de Vader'. De Drie-enig God staat boven ruimte en tijd (**ps. 90:2**) Op basis van wat wij inmiddels onder 'tijd' verstaan, kan er vanuit Gods Woord het beste gesproken worden over 'de eeuwen her', dat dan 'het

voor de grondlegging der wereld' aanduidt. In de tekening is dit, 'de eeuwen her' weergegeven met drie gebogen lijnen. Het moment dat de Drie-enig God het Woord in de scheppingsdaad omzet, is aangegeven met een grote stip waarbij het 'in den beginne' past, en de schepping van de hemelen en de aarde aangeeft.

Het is opmerkelijk dat geen van de belangrijke Nederlandse Bijbelvertalingen de grondtekst volgt en 'hemel' - enkelvoud in plaats van 'hemelen' - meervoud weergeeft en dat, terwijl het Hebreeuws nadrukkelijk een meervoud - 'sjemaim' - gebruikt dat zich laat blijken in de uitgang 'im' (denk aan de Godsnaam *Elohim*). Onder meer het Engels kent vertalingen waarin dit meervoud *wel* is weergegeven. Of het gebruik van enkelvoud of meervoud al of niet van belang is? Denk eens aan de volgende tekstplaatsen: **Daniël 10** in relatie tot **Efeze 6:10-20/Openbaring 14** en **2 Corinthe 12:2** - op dit punt komen we in het vervolg zeker terug.

Met betrekking tot het 'in den beginne' moet ook gewezen worden op **Johannes 1:(1-18)**. We treffen hier de schepping nieuwtestamentisch weergegeven vanuit een bijzonder perspectief, namelijk dat van de Zoon van God, Jezus (die in dit gedeelte nadrukkelijk God wordt genoemd - *het Woord was God vers 1*).

Moet **Genesis 1:1**, zoals de vertalers door het gebruik van een **punt** (.) suggereren, als een op zich staand vers worden gezien? Wanneer we naar de grondtekst kijken dan geeft deze uitdrukkelijk ruimte om **vers 2**, dat nu begint als een zelfstandig nieuw vers en leest: *De aarde nu was woest en ledig*, te vertalen met **en de aarde werd woest en ledig**. Het Hebreeuws gebruikt namelijk niet het bijwoord 'nu' maar het voegwoord 'en'. Wanneer **vers 2** op die wijze aan **vers 1** wordt verbonden, dan wordt er ten aanzien van de schepping veel meer 'tussen de regels door' gezegd dan de huidige vertalingen aangeven en krijgt het eerste vers een veel grotere lading. Het eerste vers suggereert dan een schepping die in het tweede vers 'verwoest' is geworden - 'woest en ledig' is geworden. Dit roept onherroepelijk de vraag op: wat is er dan, wanneer en waarom en hoe gebeurd? Naast dat we ons kunnen afvragen of 'woest en ledig' en 'duisternis' passen bij God (denk alleen eens aan **1 Johannes 1:5** en 1 Timotheüs 6:16), is de vraag belangrijker of de Schrift zelf iets dergelijks 'onderbouwt' en aangeeft. Wanneer we kijken naar de profeet **Jesaja**,

dan zegt deze in **hoofdstuk 45:18** iets opmerkelijks: *Want zo zegt de HERE, die de hemelen geschapen heeft – Hij is God – die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft, Hij heeft haar gegrondvest; niet tot een baaierd heeft Hij haar geschapen, maar ter bewoning heeft Hij haar geformeerd...*

Allereerst mag hier, in relatie tot wat er eerder is gesteld ten aanzien van het gebruik van het woord 'hemel' in de bekende Nederlandse vertalingen, worden opgemerkt dat er in dit vers wel een meervoud is gebruikt en terwijl ook hier, evenals in **Genesis 1:1**, in het Hebreeuws het woord 'sjemaim' wordt gebezigd. Let wel, het vers geeft duidelijk aan dat het hier in dit vers niet Jesaja is die spreekt, maar God zelf: *want zo zegt de Here!* God spreekt hier als de Schepper. Wanneer we de grondtekst volgen, dan wordt er uitdrukkelijk gemeld dat God de aarde **niet** 'woest en ledig' heeft geschapen, integendeel 'ter bewoning'. Dit vers onderstreept dus dat er, als het gaat om 'woest en ledig', in **Genesis 1:2** wel degelijk sprake is van 'werd'.

Er is dus iets gebeurd. Wordt dit elders in Gods Woord zichtbaar? Op dit punt wordt in een vervolgstudie afzonderlijk stil gestaan en aandacht geschonken.

Vanuit wat tot nu toe aan de orde is gesteld, krijgt het '*en de Geest Gods zweefde over de wateren*' (**Gen. 1:2** nb. er wordt gesproken over 'wateren', Hebreeuws 'maim',

meervoud!) een bijzondere lading, helemaal wanneer we 'zweefde' in overeenstemming met de grondtekst vertalen met 'broedde'. Een en ander onderstreept dat wat er ook gebeurd mag zijn, God nooit het werk van Zijn handen laat varen. Gods Geest broedde. Resultaat? **Vers 3** *En God zeide: Er zij licht.* Ofwel, God zet het oorspronkelijke plan, dat Paulus later onder de noemer 'het geheimenis' mag onthullen, door. Een 'herschepen'. Opvallend is dat er straks na de schepping van de mens door God aansluitend op Zijn zegen door Hem wordt gezegd: *vervult de aarde* **vers 28**. Het Hebreeuws zegt hier niet *vervult de aarde*, maar **hervult de aarde**. De Engels King James vertaalt dan ook terecht *replenish the earth*. Dit past in lijn met de constatering dat er iets ingrijpends gebeurd moet zijn in de

overgang van vers 1 naar vers 2. Zoals gezegd komen we op een en ander terug.

In de volgende studie zal allereerst verder worden ingegaan op 'het hoe en wat van de schepping' en daarbij wordt ook gekeken naar de schepping van de mens.

Voor vragen of reacties wordt verwezen naar de mogelijkheid tot contact zoals aangegeven op de site.